

نقش مواد مهندسی شده‌ی نانو کربنی در کنترل بیماری‌های ماهیان سردآبی

محمد صادق صفائی فیروزآبادی^۱، محمد مهدی زارع زاده مهریزی^۲، مهدی صفائی فیروزآبادی^۳

پست الکترونیکی مسئول مقاله: safae_sadegh@yahoo.com

با توجه به توسعه‌ی روزافروزنانو فن آوری نوین نانو و عدم شناخت کامل کارشناسان شیلات و دامپزشکان، هدف اصلی مقاله این است که ضمن تعریف صحیح نانو فناوری برای کاربردی کردن آن در کنترل بیماری‌های ماهیان سردآبی از مواد مهندسی شده‌ی نانوکربنی استفاده کنیم و با توضیح چگونگی استفاده از این مواد در داروها و دارو رسانی هدفمند، مزایا و معایب این روش جدید را شرح دهیم. پیوند علم مواد، شیمی و علوم مهندسی نانو فن آوری نامیده می‌شود که میتواند در مقیاس یک میلیاردیم متر به بهره‌وری، افزایش سرعت پیشرفت علوم مختلف و با استفاده از روش‌های جدید نانوساختی به ساخت مواد نانوکربنی کمک کند. مواد نانوکربنی مورد مطالعه در این تحقیق باکی بال‌ها و نانو لوله‌های کربنی هستند. باکی بال مجموعه‌ای شکرگرف از ۶۰ تا ۸۰ اتم کربن می‌باشد که شکلی کروی به خودگرفته است. دانشمندان به دنبال کشف باکی بالی انباسته از فلز و انحلال پذیر هستند تا با استفاده از آن بتوانند وارد مرحله‌ی جدیدی از کاربردهای زیستی برای تحويل هدفمند دارو در آب و به محل بیماری در بدن ماهیان بیمار شوند. نانو لوله‌ها در اصل باکی بال‌هایی هستند که از دو طرف بازشده‌اند و به شکل استوانه‌ای توانی درآمده‌اند که این مواد می‌توانند در انتقال و تهیه‌ی مکمل‌های غذایی و داروها استفاده شوند. مهم ترین مسئله عدم انحلال پذیری این مواد در آب است که می‌توان این مشکل را با پیوند گروه‌های پیتیدی به آنها برطرف کرد. نانو لوله‌های پیتیدی از طریق ایجاد سوراخ‌هایی در غشاء باکتری‌های بیماری زای بدن ماهیان سردآبی آن‌ها را خواهند کشت. مهم ترین خصوصیت نانو لوله‌های پیتیدی این است که ضمن مقاوم بودن در برابر پروتئازها به باکتری‌ها اجازه مقاومت در برابر خود را نمی‌دهند. در استفاده از این نانو مواد باید جوانب احتیاط را رعایت نمود. زیرا استفاده غیر صحیح آنها برای کارکنان بعض شیلات در صورت استنشاق بیش از حد آن‌ها منجر به مشکلات ریوی، سرطان و در صورت ورود به خون باعث مرگ سلول‌های کلیوی و عدم رشد سلولی از طریق کاهش اتصالات چسبنده‌ی سلولی می‌شود.

کلمات کلیدی: نانو فن آوری، ماهیان سردآبی، دارو رسانی هدفمند، مواد نانوکربنی، باکی بال‌ها، نانو لوله‌های کربنی، عدم انحلال پذیری، گروه‌های پیتیدی، نانو لوله‌های پیتیدی، پروتئازها